

Maj 2023

Säkerställ lika villkor för investeringar i grön teknik

Sverige måste anta en mer offensiv attityd inför de nya industristödsregler som införs av EU. Den *"Nya europeiska given"* ger möjligheter för direkta stöd till industriella gröna teknikprojekt tack vare ett temporärt bortlyftande av statsstödsreglerna. Svenska Industri kommuner uppmanar regeringen att utan fördröjning utnyttja de möjligheter som nu skapats för att stödja utvecklingen av svensk industri.

EUs ändrade inställning till industristöd är en effekt av först pandemin, därefter Rysslands invasion av Ukraina och den smärtsamma insikten om Europas kraftiga beroendeställning till omvärlden. Här ingår samhällskritiska sektorer såsom strategiska metaller, solceller, batterier, elektrolysörer, bränsleceller och energi. Nödvändigheten av ett snabbt agerande stärktes av Bidens lansering av *"Inflation Reduction Act"* (IRA), som ytterst bygger på en oro inför Kinas dominans på strategiska industriområden. De kraftfulla ekonomiska stöden till industrietablering i USA via IRA, samt de av EU nyligen uppluckrade statsstödsreglerna, syftar till att styra investeringar till de egna regionerna.

EU har nu beslutat om att öppna för betydande nationella insatser för att matcha den aggressiva industripolitik som förts och förs av Kina i mer än ett decennium. Nu utmanas EU också av både USA och Indien. Det handlar ytterst om att möjliggöra för EU-länder att attrahera investeringar och företag. Det Kina lyckats med genom sin tidigt fokuserade industripolitik för att stödja utvecklingen av grön teknik, är att Kina inom vissa branscher nästan uppnått en global monopolställning. Det gäller till exempel den expanderande solcellsmarknaden, där nästan 90% av alla solceller kommer från Kina. Nu vill Bryssel ge stöd åt en bättre balans. Marknaden vill välja friare och svensk solcellsproduktion är ett av många exempel på vad som kan bli möjligt.

Genom *"The Net-Zero Act"* som lanserades 16 mars i år ges nu EU:s medlemsstater rätten att backa upp inhemska industriella projekt på området grön omställning. Det nya regelverket tillåter medlemsländerna att ge investeringsstöd på upp till 15% för stora företag, 25% för mellanstora företag och 35% små företag.

Utöver detta har EU avsatt 20 miljarder Euro med fokus på att bygga upp en mer självständig och mindre importberoende europeisk energisektor. Detta stöd ska fördelas mellan EU-länderna. Sverige kommer att få ta del av 198,7 miljoner Euro.

Vi anser att det är av yttersta vikt att Sverige utnyttjar den möjlighet som nu givits av EU. Regeringen bör ge i uppdrag till berörda myndigheter att snabbt lansera ett industriprogram som bygger på de nya möjligheterna. Annars kommer industrisatsningar inom ramen för den europeiska gröna given gå till andra europeiska länder som agerar utifrån de ändrade regelverken eller så går de till USA. Som exempel kan nämnas att Spanien redan öronmärkt en

miljard Euro som stöd till industrisatsningar inom ramen för EU:s planer. Landet har omgående lanserat en officiell öppen intresseanmälan.

För flera industrikommuner i Sverige finns nu ett intressant fält att bearbeta för etableringar. Rent industriellt är förutsättningarna goda för en svensk frammarsch på marknaden. Dock är en förutsättning att den svenska regeringen vill agera som t ex den spanska motsvarigheten.

Svenska Industri kommuner kommer verka för att de pågående initiativen på alla sätt ska gagna svensk industri inom hållbarhetssektorn. Det är nu som det gäller att ta tillvara de möjligheter som finns för att skapa en långsiktig god konkurrenssituation.

Vi uppmanar näringsministern att omgående initiera en process för att snabbt kunna utnyttja det industripolitiska utrymme som EU nu skapar. Det handlar om nyetableringar inom en sektor där landet har goda förutsättningar att matcha de europeiska ansträngningarna. Men då gäller det att Sverige kan få tävla på likartade villkor och här inkluderas likartade industristöd.

Svenska industrikommuner, arbetsutskottet, maj 2023

Anton Sjödel, kommunstyrelsens 1:e vice ordförande, Gislaved

Carina Sammeli, kommunstyrelsens ordförande, Luleå

Peter Kärnström, kommunstyrelsens ordförande, Sandviken

Lucas Lodge, kommunalråd, Oskarshamn

Leif Pettersson, kommunstyrelsens ordförande, Ludvika

Svenska Industri kommuner är ett nätverk som består av 25 kommuner. Vi arbetar för att visa på sambandet mellan utvecklingen i våra samhällen och betydelsen av framgångsrik industri. Det gör vi genom att tillhandahålla en plattform för kunskapsutveckling och opinionsbildning om hur näringspolitiken bör utvecklas lokalt och centralt, allt för att skapa goda förutsättningar för våra medlemskommuner.

www.svenskaindustrikommuner.se